

Landet uden for Paradis

Jeg husker stadig første skoledag. Vi var ti i klassen. Fem drenge, hvoraf de tre var habile fodboldspillere. Vi havde tre timer pr. dag seks dage om ugen. På nær den dag, hvor vi havde en dobbelttime i formning og derfor havde fire timer. Jeg havde den vane i starten, når sidste time var forbi, at styrte ud til cyklen og spurte hele vejen hjem. Hvorfor ved jeg egentlig ikke, for jeg hyggede mig i skolen og fik ros i de tre hovedfag, som var kristendom, dansk og regning. En dag blev jeg standset af en ældre dreng. Han havde bemærket min sære vane og bemærkede hånligt: *Nå, du skal nok hjem til mors patter*. Nej, det skulle jeg bestemt ikke. Demonstrativt langsomt gik jeg forbi ham, trak hele vejen ud af skolegården med cyklen og anstrengte mig for at cykle på en måde, der absolut ikke så ud som hastværk. I ugevis turde jeg ikke skynde mig hjem af frygt for, at det skulle bestyrke hans mistanke.

Det var lærerinden, der fortalte mig om Paradisets Have. I min fantasi lignede den vores have hjemme på gården, blot større og med eksotiske fugle og planter og træer. Haren var ikke sky og bange, og ræven lod hønsene være i fred. Adam og Eva var aldrig sure på hinanden. Det var altid tørvejr og altid sommer i paradiset, men jorden blev ikke udtørret som den magre vestjyske muld, for den blev vandet på en underfundig måde, som en dreng i første klasse ikke forstod sig på.

Den dag, Adam og Eva spiste af frugten, var en sørgelig dag. Fru Hviid så ked ud af det, som om hun var lige ved at græde. Solen skinnede stadig, men det var, som om Adam og Eva ikke kunne glæde sig over det. Fuglene sang, men Adam og Eva synes, at det lød, som om de jamrede og ikke sang. Adam og Eva turde ikke se på hinanden, og de turde slet ikke komme i nærheden af Gud, dengang han kaldte på dem.

Jeg kendte fornemmelsen. Den kulsorte samvittighed. Min mor havde spurgt, om det var mig, der havde revet tapetet i stykker på badeværelset. Jeg burde have sagt ja og fået det overstået. Men jeg sagde nej, og min mor var gået uden et ord. Jeg gik ud. Solen skinnede, men jeg ænsede

det ikke. Fuglene sang, men jeg synes, de klagede sig. Mon livet vil blive værd at leve igen? Jo, jeg vidste godt, hvordan Adam og Eva havde det den dag, de lyttede til Slangen. Den løgner og bedrager!

Så fortalte hun om Kain og Abel. Om hvor glade Adam og Eva var for deres to drenge, som var dygtige og flinke, de var også gode til at hjælpe Adam i marken, nu hvor han virkelig skulle svede for at opdyrke jorden. Om en ny forfærdelig dag, hvor Kain og Abel kom op at skændes, og hvor det endte med et slagsmål, hvor Kain slog Abel ihjel. Igen så lærerinden ked ud af det og var lige ved at græde. Hun så også vred ud, for slagsmål er noget skidt. Både i skolegården og i landet uden for paradiset.

Mange år efter læste jeg en novelle af Poul Hoffmann. Han kunne det samme som lærerinden, nemlig fortælle, sådan at det blev omsat til billeder og begivenheder inde i hovedet. Begge havde også en trang til at fylde de huller ud, hvor der ikke stod noget i Bibelen. Poul Hoffman har skrevet en novelle om Kain og hans hustru i årene efter Abels død, hvor de slog sig ned øst for Paradis, men hvor de levede med deres forældres erindring om livet i Edens have. Om Kain, der fortvivlet siger til sin hustru, at sådan som livet er, så var det bedre, at hans far havde kastet sig ud i kampen med keruberne og var død for deres flammende sværd, så han aldrig havde fået efterkommere. Om hustruen, der svarede, at når Kain tog hende i hånden og så hende i øjnene, så var Nod som Edens have. Og endelig, om Kain, der hele livet længes mod haven mod øst, og til sidst får at vide af Herrens engel, at der ikke findes nogen vej tilbage til paradiset. Men der findes en vej frem.

I novellens form foregriber Poul Hoffmann her den ordveksling, vi har i Det ny testamente mellem Jesus og den angrende røver: *I dag skal du være med mig i paradiset*. Gud lukkede uigenkaldeligt døren til det tabte paradiset med henblik på at åbne en ny dør gennem Jesus fra Nazaret. Der er håb for brødre, der skændes, for små drenge, der mobbes, og for alle andre, der ømmer sig under livets vilkår uden for haven.